

УДК 336.143(477)

Фатюха Н. Г.

канд. екон. наук, доц. ЗНТУ

ОСНОВНІ ЗМІНИ БЮДЖЕТНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТУ 2018 РОКУ

Головною ознакою фінансової незалежності місцевих бюджетів є володіння і самостійне розпорядження фінансовими ресурсами, розмір яких відповідає функціям і завданням, що покладаються на органи місцевого самоврядування. Фінансовою основою місцевого самоврядування є доходи місцевих бюджетів.

Основними напрямками бюджетної політики на 2018–2020 рр. передбачено запровадження середньострокового бюджетного планування. Пункт 5 частини другої статті 41 визначає, що перерахування з державного бюджету місцевим бюджетам базової дотації та інших поточних трансфертів місцевим бюджетам, а також до державного бюджету з місцевих бюджетів реверсної дотації здійснюється відповідно до обсягів, визначених у проекті закону про Державний бюджет України, виходячи не з попереднього бюджетного періоду, а наступного бюджетного періоду, поданому Кабінетом Міністрів України до Верховної Ради України.

Склад доходів загального фонду бюджетів міст районного значення, сіл, селищ доповниться таким джерелом надходжень як частина розміру плати за видачу ліцензії на провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей, яку встановлює Кабінет Міністрів України та яка сплачується ліцензіатами до бюджетів місцевого самоврядування за місцем розташування відповідного пункту розповсюдження державної лотереї (частина перша стаття 69 пункт 8).

Запроваджено новий вид трансферту місцевим бюджетам – додаткова дотація на здійснення переданих із державного бюджету видатків із

утримання закладів освіти та охорони, що буде розподілятися між обласними бюджетами в таких пропорціях: 50 % обсягу – пропорційно до питомої ваги кількості наявного населення області станом на 1 січня року, що передує плановому; 50 % обсягу – пропорційно до питомої ваги приведенного індексу відносної податкоспроможності зведеного бюджету області.

Субвенція буде розподілятися за формулою, яка враховує кількість населення; надходження доходів місцевих бюджетів області, приведений індекс відносної податкоспроможності зведеного бюджету області.

Також держава гарантує фінансування надання послуг із первинної медичної допомоги (крім видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв комунальними закладами охорони здоров'я), що раніше було функцією органів місцевого самоврядування. Така норма вводиться в дію з 2018-07-01 та діятиме до 2020-01-01.

Крім того, держава співфінансуватиме оплату медичних послуг, що надаються в рамках програми державних гарантій медичного обслуговування населення, для покриття вартості комунальних послуг та енергоносіїв комунальних закладів охорони здоров'я, які належать відповідним територіальним громадам або є об'єктами права спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, що перебувають в управлінні районних рад.

З 2018-07-01 до 2020-01-01 бюджетам адміністративно-територіальних одиниць, комунальні заклади охорони здоров'я яких не уклали договори про медичне обслуговування населення за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення для первинної медичної допомоги, спрямовується медична субвенція у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Перелік освітніх закладів, які фінансуються з місцевих бюджетів доповнено інклюзивно-ресурсними центрами.

Зміни до БКУ 2018 також спрямовані на підтримку будівництва та ремонту доріг. Введено нову статтю БКУ 103-1, яка регулює розподіл субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах: 90 % загального обсягу субвенції розподіляється між відповідними місцевими бюджетами (крім бюджету міста Києва) залежно від протяжності автомобільних доріг загального користування місцевого значення у відповідній адміністративно-територіальній одиниці станом на 1 січня року, що передує плановому. Зазначені кошти можуть спрямовуватися на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах у розмірі не більше 20 обсягу такої субвенції, затвердженого законом про Державний бюджет України для відповідного місцевого бюджету; 10 % загального обсягу субвенції надається бюджету міста Києва на

фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання вулиць і доріг комунальної власності у місті Києві».

У 2018 р. держава буде підтримувати фінансування вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації державної та комунальної власності в частині забезпечення видатків на здобуття повної загальної середньої освіти.

Введено нову норму БКУ, відповідно до якої надміру сплачені суми до 2017-12-31 за податковими зобов'язаннями з рентної плати за користування надрами для видобування природного газу, нафти та газового конденсату, що нараховуватимуться за звітні (податкові) періоди починаючи з 2018.01.01, підлягають розподілу між державним та місцевими бюджетами відповідно до нормативів, визначених цим Кодексом, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України».

Продовжено на 2018–2019 рр. зарахування 13,44 % акцизного податку з виробленого в Україні пального і ввезеного на митну територію України пального до бюджетів місцевого самоврядування.

Прийняті зміни до БКУ врегулювали фінансування ВНЗ I–II рівнів акредитації та оплата пільг на житлово-комунальні послуги.

У 2018 р. заплановано підтримку сфери будівництва та ремонту доріг, надання послуг закладами первинної медичної допомоги та орієнтації багатьох норм БКУ на середньострокове бюджетне планування.

На перспективу бюджетна політика України повинна бути направленою саме на забезпечення реальної самостійності місцевих бюджетів у наданні населенню місцевих суспільних благ та послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бюджетний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 50-51, ст.572 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

2. Серебрянська Д. Аналіз змін до Бюджетного Кодексу України в контексті державного бюджету 2018 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ngoipr.org.ua/news/analiz-zmin-do-byudzhetnogo-kodeksu-ukrayiny-v-konteksti-derzhavnogo-byudzhetu-2018-roku/>